

UVM

report '21

IPACOM

Ministarstvo javne
uprave, digitalnog
društva i medija

*Realizovani projekti i aktivnosti
u 2021. godini*

!MPACT

report '21

Ministarstvo javne
uprave, digitalnog
društva i medija

*Realizovani projekti i aktivnosti
u 2021. godini*

IMPACT

Impressum

Izdavač

Ministarstvo javne uprave,
digitalnog društva i medija

Za izdavača

Tamara Srzentić, ministarka

Urednice sadržaja

Marina Banović
Tamara Džuver
Nina Blažić
Milena Kalezić

Ilustracije

Branka Kovačević (DAA Montenegro)

Štampa

Faximille

Tiraž

300 kom.

Digitalno društvo

str. 10

Javna uprava

str. 28

Nevladine organizacije

str. 40

Mediji i društvo

str. 48

Dijalog sa EU

str. 56

!MPACT

Uvod

Uvaženi građani i građanke, predstavnici institucija, privrede i medija,

Pred vama je dokument koji prikazuje, oblikuje i rezimira najvažnije projekte na kojima je tim Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija radio u godini za nama, a čije benefite će građani i privreda osjećati u narednom periodu.

U našem ministarstvu kreiramo i donosimo najvažnije politike koje utiču na kvalitet života građana. Horizontalna priroda našeg ministarstva djeluje na percepciju javnosti i interesne sfere o efikasnosti Vlade da bude otvorena i usmjerena na građane i građanke, što nas obavezuje da ulažemo dodatne napore da javnost obavještavamo o svim našim procesima i učincima.

Javna uprava, digitalno društvo i mediji, tri su stuba jedne porodice. Razvijati javnu upravu 21. vijeka i medije koji mogu odgovoriti izazovima današnjice, bez osnova digitalnog društva programiranog za razvoj nije moguće, a stvarati infrastrukturu, politike i normative koje će pratiti ubrzani trend razvoja, izuzetno je zahtjevan i kompleksan zadatak.

Od analize do transformacije i akcije

U protekloj godini radili smo predano i mijenjali kulturu razmišljanja kako bismo na principima otvorenosti, inkluzije, primjeni najboljih rješenja, gradili novu modernu - javnu

upravu svih nas i bili spremni za maraton koji predstavlja proces digitalne transformacije a koji je tek pred nama.

Građani očekuju da brzo, praktično i kvalitetno dobiju vladine usluge, da su im dostupne bilo gdje i bilo kada, a naša misija i obaveza je da im to omogućimo.

Jedini način da se u demokratiji urade velike stvari važne za državu, je da se čuju glasovi svih i udruže ruke u kreiranju najboljih rješenja za sve nas.

Imali smo prelomnu tačku u razmišljanju, ali smo bez dileme znali da ćemo to postići zajedno sa građanima/kama i civilnim sektorom, u potpuno inkluzivnim i transparentnim procesima.

Tamo gdje su zaposleni u vladi svjesni uloge koju imaju, otvoreni za nove koncepte i ideje, a naročito u ključnim fazama razvoja administracije, stvaraju se zdrave osnove za promjene i transformaciju koja nam je neophodna.

Da bismo kulturu koju stvaramo održali živom, potrebno nam je povjerenje u procese koje vodimo i podrška relevantnih subjekata i javnosti.

Naši prioriteti su jasni:

- 1.** Uslužni koncept Vlade - građani u centru svih politika, usluga ili odluka;
- 2.** Otvorena Vlada - promoviramo transparentnu javnu upravu koja građanima polaže račune;
- 3.** Osnaženi i profesionalni javni službenici - pravi ljudi na pravim mjestima;
- 4.** Digitalni procesi i servisi, i građani i privreda koji će znati da ih iskoriste;
- 5.** Čvrst digitalni eko-sistem i infrastruktura programirana za razvoj;
- 6.** Uređena medijska scena i slobodni mediji.

Gledajući unaprijed

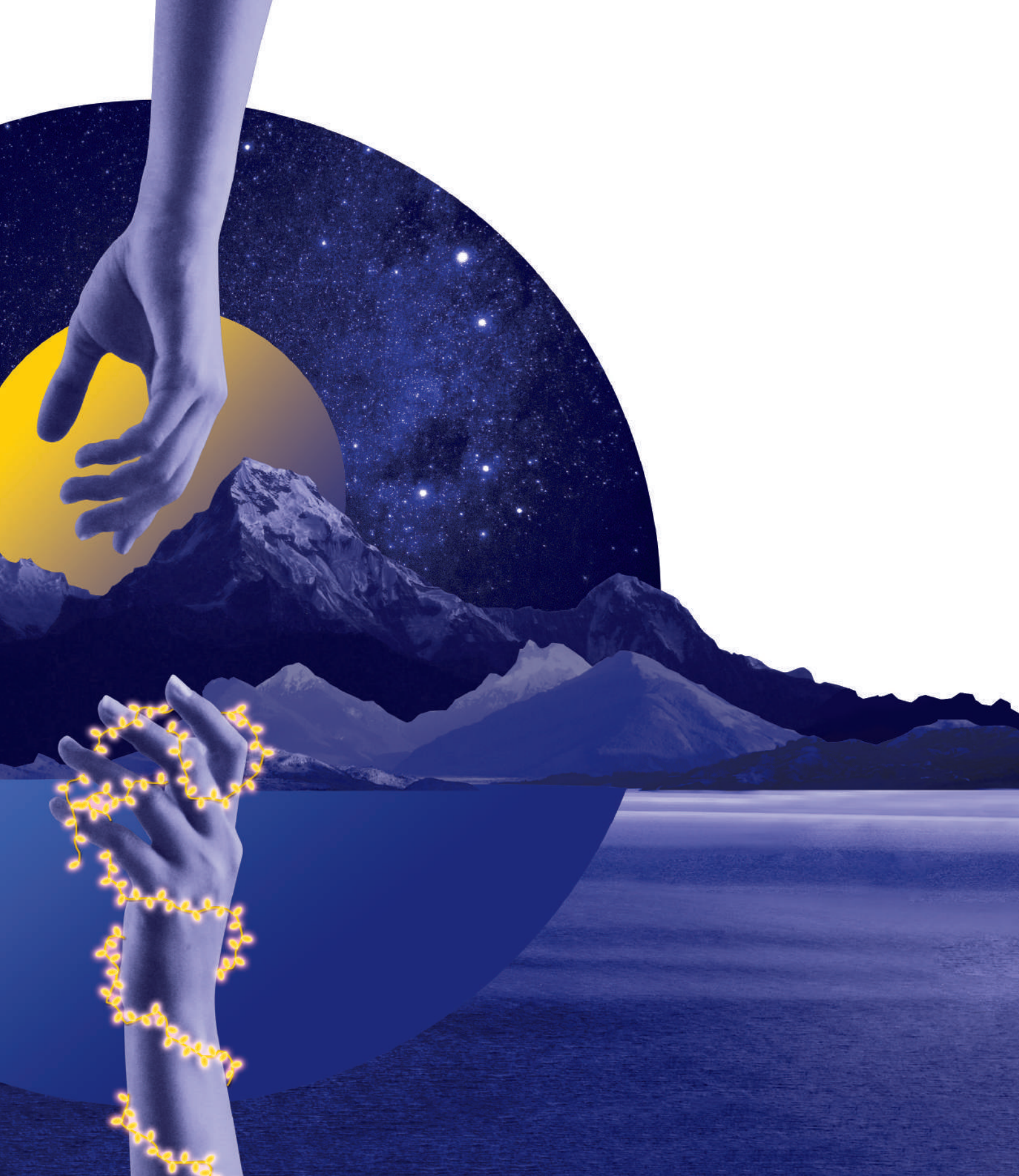
Kao i na početku i sada čvrsto vjerujem da budućim generacijama možemo garantovati bolji život. Pridružite nam se u ostvarivanju ove ambicije za dobro svakog građanina i građanke Crne Gore.

Tamara Srzentić

MINISTARKA JAVNE UPRAVE,
DIGITALNOG DRUŠTVA I MEDIJA

Digitalno društvo

IMPACT

Digitalno društvo

Misija Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, javne uprave i javnih službenika je da služimo građankama i građanima Crne Gore stavljajući njih i njihove potrebe u središte svega što radimo, usluga i politika koje kreiramo sa njima i za njih. Ne možemo biti konkurentni u 21. vijeku, ni na jednom nivou, ako ne budemo imali digitalizovane procese i servise, i građane i privredu koji će znati da ih koriste.

Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026, koju je Vlada Crne Gore usvojila u decembru ove godine, stvorili smo preduslove i inicijative potrebne za agilan i proaktivan razvoj digitalne Crne Gore. Strategija digitalne transformacije Crne Gore ključna je komponenta ispunjenja digitalnih ambicija, kao i sredstvo uz pomoć kojeg ćemo unaprijediti javne usluge i korisničko iskustvo, osnažiti digitalne vještine cjelokupnog društva, smanjiti digitalni jaz, ali i omogućiti digitalnu transformaciju i efikasno upravljati njome u cijeloj zemlji.

Strategija je proizvod inkluzivnog i otvorenog procesa, kao i intenzivne saradnje tima Ministarstva javne uprave, digital-

150.000
građana svakog
mjeseca posjeti
novi Vladin sajt
gov.me

nog društva i medija i drugih ministarstava, poslovnih asocijacija, IKT kompanija iz privatnog sektora, civilnog i akademskog sektora, koji su osluškujući potrebe građana širom Crne Gore, posvećeno radili na izradi Strategije digitalne transformacije Crne Gore.

Ostvarili smo izuzetnu saradnju sa biznis i ICT zajednicom, a prema njihovim ocjenama po prvi put su na ovaj način i u ovom obimu involviranu u kreiranju politika koje direktno utiču na njih. Zahvaljujući tome, gradimo međusobno povjerenje i realizujemo značajne projekte koji su podrška realizaciji vladinih politika, kao što je to bio slučaj u oblasti e-fiskalizacije. Cijenimo da su ova važni i ključni koraci u reformi javne uprave, koji ne predstavlja puko djelovanje po zahtjevima evropskih partnera, već zahvaljujući ovom pristupu mijenjamo kulturu, način razmišljanja i razbijamo učmalost i birokratiju koja je duboko ukorijenjena u sistem javne uprave u Crnoj Gori.

Realizovane aktivnosti i projekti

1

Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. godine - odgovor je Vlade Crne Gore i

Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija na brojne digitalne izazove koje nameće svakodnevnica. Izazovi u digitalnoj transformaciji Crne Gore adresirani su kroz dva strateška cilja koja oslikavaju digitalnu stvarnost i dalje se kanališu u okviru sedam operativnih ciljeva kroz prioritete oblasti odnosno grupe aktivnosti u cilju postizanja željenog napretka. Prvi strateški cilj stavlja fokus na unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju, a drugi na jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti ICT sektora.

2

Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026. godine - odgovor je Vlade Crne Gore i Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija na izazove prisutne u Crnoj Gori i svijetu, a koji se tiču sajber bezbjednosti i zaštite podataka. Strategijom su predviđene brojne aktivnosti u cilju unapređenja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori, ali i formiranje Centra za sajber bezbjednost koji će koordinisati svim aktivnostima u Crnoj Gori u različitim javnim sektorima.

← **3**

Koristimo i ovaj povoljan trenutak za kreiranje amijenta za život i rad digitalnih nomada u Crnoj Gori, što je još jedan od načina da se pridružimo razvijenim zemljama, zbog čega smo na bazi najboljih iskustava iz Estonije, Portugala, Tajlanda i Hrvatske, kreirali **Program za privlačenje digitalnih nomada**, koji je Vlada Crne Gore usvojila u decembru ove godine. Cilj nam je da Crna Gora bude prepoznata kao globalno privlačna destinacija za digitalne nomade, i zato smo u saradnji sa relevantnim akterima kroz Akcioni plan prepoznali neophodne izmjene u zakonskom dijelu, digitalne aktivnosti, ali i promotivne kampanje i aktivnosti koje će nam pomoći u ostvarenju ovog cilja.

← **4**

Predlog zakona o elektronskom dokumentu - Vlada Crne Gore je, na predlog Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, u decembru ove godine, usvojila Predlog zakona o elektronskom dokumentu koji će doprinijeti ubrzanju digitalne transformacije, afirmaciji korišćenja elektronskog dokumenta, digitalnog potpisa, elektronskog pečata u javnoj upravi i privredi, ali i donijeti uštede zbog smanjenja korišćenja papirnih dokumenata.

Realizovane aktivnosti i projekti

5

Novi sajt Vlade Crne Gore **gov.me**, kreiran u skladu sa svim standardima pristupačnosti i sadržajem koji je važan i svrsishodan građanima. Nova platforma je u potpunosti optimizovana za mobilne uređaje, sa mogućnošću selektivnog prikaza sadržaja. U odnosu na prethodnu platformu, unaprijeđena je i transliteracija, tako da prelaskom na ćirilicu, određeni sadržaji gdje je to smisljeno mogu biti zadržani u izvornom, latiničnom obliku. Po prvi put je obezbijedena puna primjena standarda pristupačnosti preporučena Zakonom o elektronskoj upravi, kao i mogućnost čitanja sadržaja. Portal ispunjava uslove e-pristupačnosti.

6

eStudent - nakon lansiranja platforme, već prvog dana 85% bruoša se upisalo online na neki od fakulteta u okviru Univerziteta Crne Gore.

← 7

eFaktura - Za potrebe brže, lakše i efikasnije elektronske fiskalizacije, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, u okviru projekta “E-faktura”, a u saradnji sa članicama udruženja ICT Cortex: Codeus, Data Design i Logate obezbijedilo je besplatne pakete za sve PDV obveznike koji u okviru svog poslovanja imaju isključivo bezgotovinska plaćanja. Do sada je mogućnost besplatne elektronske fiskalizacije iskoristilo oko 100 firmi pa je ukupna ušteda 13 000 EUR.

← 8

covidodgovor web sajt, kreiran web sajt u cilju jednostavnog, blagovremenog i tačnog informisanja građana u vezi sa pandemijom korona virusa i procesom vakcinacije. Svakog mjeseca covidodgovor.me posjeti oko 130.000 građana.

← 9

Podrška Ministarstvu zdravlja u infrastrukturnom dijelu, kao i izradi aplikativnog rješenja **za COVID sertifikat i povezivanja sa sistemom Digitalnog COVID sertifikata Evropske unije (EU)**.

← 10

Pokrenut projekat **Montenegro Digital**, sa ciljem sprovođenja digitalne transformacije na nivou cijele Vlade, modernizacije javne uprave, osnaženja internih kapaciteta, optimizacije IT troškova i kako bi omogućili održivi i svrsishodni razvoj digitalnih servisa i najbolje korisničko iskustvo građanima koji će:

→ Definirati digitalne standarde i standardizovati tehnologiju na nivou cijele Vlade

→ Obezbijediti modularne nabavke i optimizovati potrošnju u dijelu nabavke, IT opreme, softverskih rješenja, licenci i realizacije digitalnih rješenja,

→ Kreirati otvoreno digitalno tržište,

→ Omogućiti agilni razvoj procesa politika i platformi po potrebama građana.

11

Kako bismo obezbijedili digitalnu transformaciju na nivou cijele Vlade, osnažili interne kapacitete, ali i razvili i unaprijedili digitalna znanja i vještine svih grupa stanovništva, pokrenuli smo i realizovali brojne projekte čiji benefiti će posebno biti vidljivi u narednom periodu:

→ U svrhu stvaranja efikasne, profesionalne, odgovorne i ka građanima orjentisane javne administracije, potrebno je stvoriti sistemski i kontinuiran proces stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika u domenu digitalnih i njima komplementarnih vještina, odnosno i omogućiti njihov kontinuirani razvoj. Potrebe građana u dijelu kvalitetnih politika, procesa i usluga, mogu zadovoljiti, a digitalnu Crnu Goru razviti samo osnaženi javni službenici i zato je lansiranje **Digitalne akademije** - platforme za edukaciju i povezivanje svih →

relevantnih aktera koji rade na građenju digitalnih i liderskih vještina javnih službenika, studenata i ranjivih grupa od strateškog značaja. Takođe mijenjanje cjelokupne radne kulture, razvijanje vjestina menadžmenta za razvoj digitalnih proizvoda i “soft” vještina kao discipline u radu na brojnim projektima i programima, koristeći savremene alate, za državne službenike biće potpuno novo iskustvo učenja, koje će se realizovati kroz projekat Digitalne akademije i u konačnom, uticati na njihove svakodnevne rezultate u radu.

← 12

Digitalizacija i primjena inovacija su tačka susreta zemalja regiona. A svoju poziciju na Zapadnom Balknu učvrstili smo kao organizatori IV **Digitalnog Samita** Zapadnog Balkana. Podgorica je u oktobru bila domaćin najvećeg regionalnog digitalnog događaja, centar regionalne saradnje i daljeg digitalnog razvoja Zapadnog Balkana. Zahvaljujući proaktivnom pristupu, saradnji sa partnerima, privatnim sektorom i medijima, organizacija ovog važnog dođaja koštala nas je 0 eura.

← 13

Uspostavljen **Code for Montenegro** - platforma za volonterizam u rješavanju problema i izazova građana Crne Gore. Platforma “Code for Montenegro” nastala je iz potrebe da se dobre prakse u dijelu povezanosti digitalne transformacije i javne uprave iz privatne industrije, civilnog i akademskog sektora prenesu na javnu upravu.

14

Uveli smo program **Saradnika u inovacijama** i naš tim osnažili profesionalcima iz privatnog sektora zahvaljujući kojima naši službenici usvajaju soft vještine, vještine upravljanja projektima i razvijaju agilnosti u cilju postizanja ciljeva i rezultata u radu.

15

Formirano **Konsultativno tijelo globalnih lidera na polju digitalne transformacije**, koje čine strani eksperti iz Evropske unije, Velike Britanije, Sjeverne i Južne Amerike, Australije, Novog Zelanda i Kanade, koji će konsultativno i na volonterskoj osnovi, svojom ekspertizom i savjetima iz oblasti digitalne transformacije, digitalizacije javne uprave i medija, osnažiti naše timove u daljim procesima razvoja Crne Gore.

16

Uspješno realizovan pilot projekat **Administracija bez papira** kroz koji je omogućeno u potpunosti elektronsko upravljanje dokumentima u 3 pilot institucije (Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, Upravi za kadrove i Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava) putem eDMS sistema. Cilj je postići efikasnost u radu, smanjiti korišćenje papira u javnoj administraciji, a samim tim i optimizovati troškove, te doprinijeti stvaranju digitalizovane javne uprave.

17

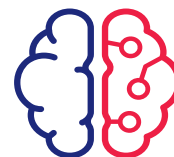
Unaprijeđen Portal otvorenih podataka **data.gov.me**, poboljšano korisničko iskustvo i vizuelni identitet, sa ciljem da se u narednom periodu poveća broj setova

otvorenih podataka i obezbijedi veća otvorenost javne uprave u oblastima od interesa građanima, civilnom, akademskom i privatnom sektoru.

OTVORENOST

Digitalizacija, e-servisi, IT infrastruktura i informaciona bezbjednost

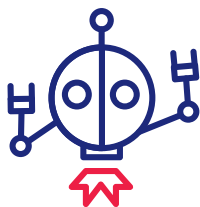

Infrastruktura ulaganja u 2021. godini - 780.000 €

Kao organ državne uprave nadležan za razvoj informacionog društva i elektronske uprave, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija ima zadatak da obezbjedi stabilno i sigurno funkcionisanje svih informacionih sistema u njenoj nadležnosti i obezbjedi rezervne kopije podataka istih u slučaju elementarnih nepogoda.

Osnova digitalizacije je infrastruktura, a da bismo izgradili čvrst digitalni eko-sistem posvećeno radimo na jačanju Vladine infrastrukture i ključnih segmenata jedinstvenog informacionog sistema, kroz Vladin cloud i Disaster Recovery sistem. Ovaj servis sa lokacijom u Bijelom Polju, na koji smo jako ponosi, omogućava da se **ključni Vladini servisi i sistemi mogu oporaviti u slučajevima elementarnih nepogoda, i da imamo rezervne kopije informacionih sistema i podataka.**

Pored toga, u slučaju kada se informacioni sistemi suočavaju sa sve većom količinom i sve sofisticiranijim sajber napadima, dužnost i obaveza Ministarstva je da u granici mogućeg obezbjedi što veću zaštitu državnih podataka, djeluje proaktivno i pravovremeno u tom cilju. Naš odgovor na izazove koji

se tiču sajber bezbjednosti i zaštite podataka, dat je u **Strategiji sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026 godine**. Strategijom su predviđene brojne aktivnosti u cilju unapređenja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori, ali i formiranje Centra za sajber bezbjednost koji će koordinisati svim aktivnostima u Crnoj Gori u različitim javnim sektorima.

*Ponosni smo na nedavno završeni **Digitalni Samit zemalja Zapadnog Balkana**, koji predstavlja najveći regionalni događaj u oblasti digitalizacije. Uspjeli smo da tokom 3 dana Podgorica bude regionalni centar dijeljenja najboljih digitalnih praksi, centar regionalne saradnje i daljeg digitalnog razvoja Zapadnog Balkana. Više od 90 govornika u 4 oblasti, 1200 registrovanih učesnika, je učinilo da Vlada*

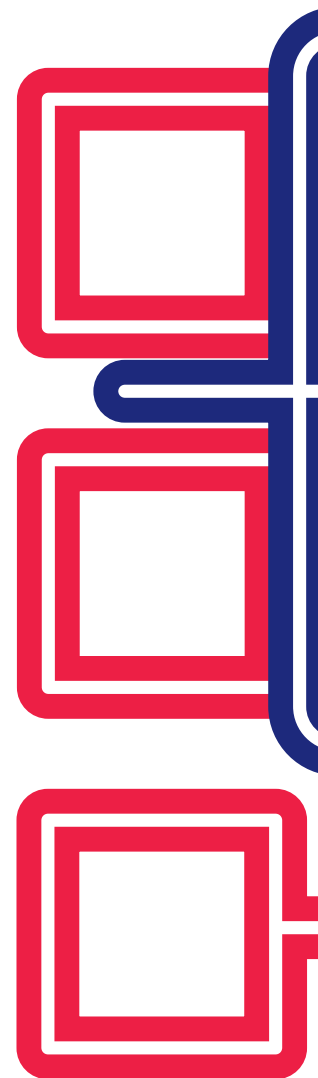
Crne Gore i naše Ministarstvo, zajedno sa RCC, budu ponosni domaćini najvećeg regionalnog digitalnog događaja. U saradnji sa privatnim kompanijama, medijskim sponzorima i ostalim organizacijama, uspjeli smo da cjelokupni događaj realizujemo sa 0 EURA. Dakle, zahvaljujući proaktivnom pristupu uspjeli smo da uštedimo pola miliona eura u budžetu Crne Gore.

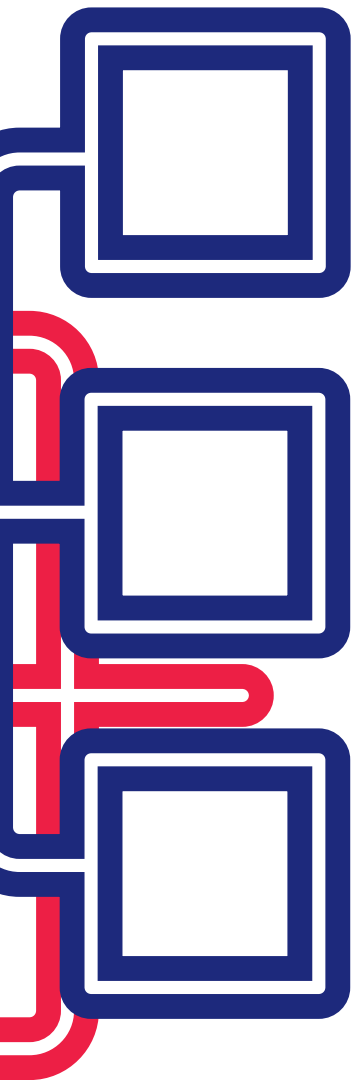
Government cloud

U toku 2021. godine nastavljeno je sa aktivnostima jačanja Vladine infrastrukture i ključnih segmenata jedinstvenog informacionog sistema u skladu sa Zakonom o elektronskoj upravi, što je podrazumjevalo nabavku softvera za virtualizaciju platformu kao i potrebne hardverske opreme.

Implementacija nove serverske opreme, koja je uključivala Vladin mail server, elektronske sjednice Vlade, **jedinstveni sistem za skladištenje dokumenata EDMS, portal Vlade i mnoge druge**, korišćenjem modernih informacionih tehnologija kroz virtualizacione platforme, rezultirala je brojnim uštedama, budući da su benefite ovog pristupa iskoristile mnoge institucije i to:

- 1** Ministarstvo finansija i socijalnog staranja – informacioni sistemi za centralizovani obračun zarada i planiranje budžeta;
- 2** Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova – registracija novorođenih/preminulih, promjena adrese prebivališta, uvid u katastar (online plaćanje poreza), online prijava za vjenčanja i izdavanje potvrde;
- 3** Ministarstvo zdravlja – informacioni sistem za izdavanje digitalnih covid potvrda;
- 4** Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta – portal za streaming video mateijala u okviru projekta uči doma, portal etičkog komiteta;
- 5** Ministarstvo ekomskog razvoja – portal za turističke vaučere, portal javnih nameta;

- 6 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – informacijski sistem evidencije poljoprivrednih gazdinstava (prihodi i rashodi);
- 7 Ministarstvo kapitalnih investicija – aplikacija za share printera;
- 8 Uprava za kadrove - informacijski sistem kadrovske evidencije i platforma za učenje Ilias;
- 9 Agencija za zaštitu konkurencije – informacijski sistem za mjere državne pomoći ekonomiji u toku pandemije COVID19;
- 10 Agencija za investicije Crne Gore – portal institucije;
- 11 Predsjednik Crne Gore – portal institucije;
- 12 Uprava za dijasporu – registar raseljenih lica;
- 13 Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki – portal institucije i portal javnih nabavki.

Ovakav pristup je u potpunosti obezbjedio mogućnost državnim organima da prilikom kreiranja informacijskih sistema koriste infrastrukturu Vladinog cloud sistema kojim upravlja Ministarstvo bez ikakvih troškova u smislu kupovine hardvera i održavanje opreme i mreže. **Na ovaj način ostvarena je ušteda u iznosu većem od cca 500.000 eura u 2021. godini.**

Pored navedenog uštede se ostvaruju i na nivou tehničkih sistema zaštite i opremanja malih serverskih prostorija u svakoj instituciji posebno. Zahvaljujući hardverskoj opremljenosti Ministarstva stekli su se uslovi da se ubuduće ukine praksa državnih organa da svoje informacione sisteme hostuju u neadekvatnim uslovima u improvizovanim server prostorijama i na nestandardizovanoj opremi za čije opremanje se eksponencijalno troše nepotrebno značajna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

500.000 €

uštede u 2021. godinu postignut zajedničkim korišćenjem infrastrukture Vladinog Cloud sistema

Efekti jačanja Vladine infrastrukture koji su postignuti 2021. godine su višestruki:

- **Napravljena ušteda u nabavci opreme u iznosu od cca 500.000;**
- **Napravljena ušteda u održavanju opreme u iznosu od cca 80.000;**
- **Podignut stepen informacione bezbjednosti uslijed centralizacije;**
- **Obezbeđen backup podataka;**
- **Povećana otpornost na sajber incidente;**
- **Uspostavljena nova infrastruktura za CA projekat koji je i od ključnog značaja za digitalnu transformaciju odnosno pružanje usluga povjerenja.**

Jačanje internih kapaciteta i u dijelu IT infrastrukture i IT procesa je od velikog značaja, zato je Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je početkom 2021. godine uspostavilo Odjeljenje za reviziju informacionih sistema, po prvi put kao posebnu, nezavisnu organizacionu jedinicu, nadležnu za reviziju IS kojima upravljaju organi državne uprave.

Revizija IS treba da, pružanjem na riziku zasnovanog objektivnog uvjeravanja, savjeta i uvida, doda vrijednost i unaprijedi efikasnost i efektivnost procesa upravljanja i upotrebe informacionih sistema u organima državne uprave i time unaprijedi okvir i kvalitet ostvarivanja strateških ciljeva digitalne transformacije i reforme javne uprave. Potreba za uspostavljanjem Odjeljenja je naročito značajna zbog činjenice da je u organima državne uprave evidentirano preko 90 IS a da su revizije IS i prepoznavanje IT rizika vršene u vrlo malom obimu prethodnih godina.

Takođe, Odjeljenje je krajem tekuće godine vršilo dvije revizije IS u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, i to:

- reviziju procesa upravljanja korisničkim nalogima na sistemu za elektronsku komunikaciju organa državne uprave koja je uključila i procese podnošenja zahtjeva u Ministarstvu kapitalnih investicija, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Sačinjen je Nacrt revizorskog izvještaja i očekuje se izjašnjavanje starješina organa o istoj,
- reviziju informacionog sistema za vođenje i objavljivanje registra nevladinih organizacija i političkih partija u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, koja je u toku.

W
I
T
H

THE

PA
R
T

Digitalno društvo u brojkama

780.000

eura za infrastrukturna ulaganja

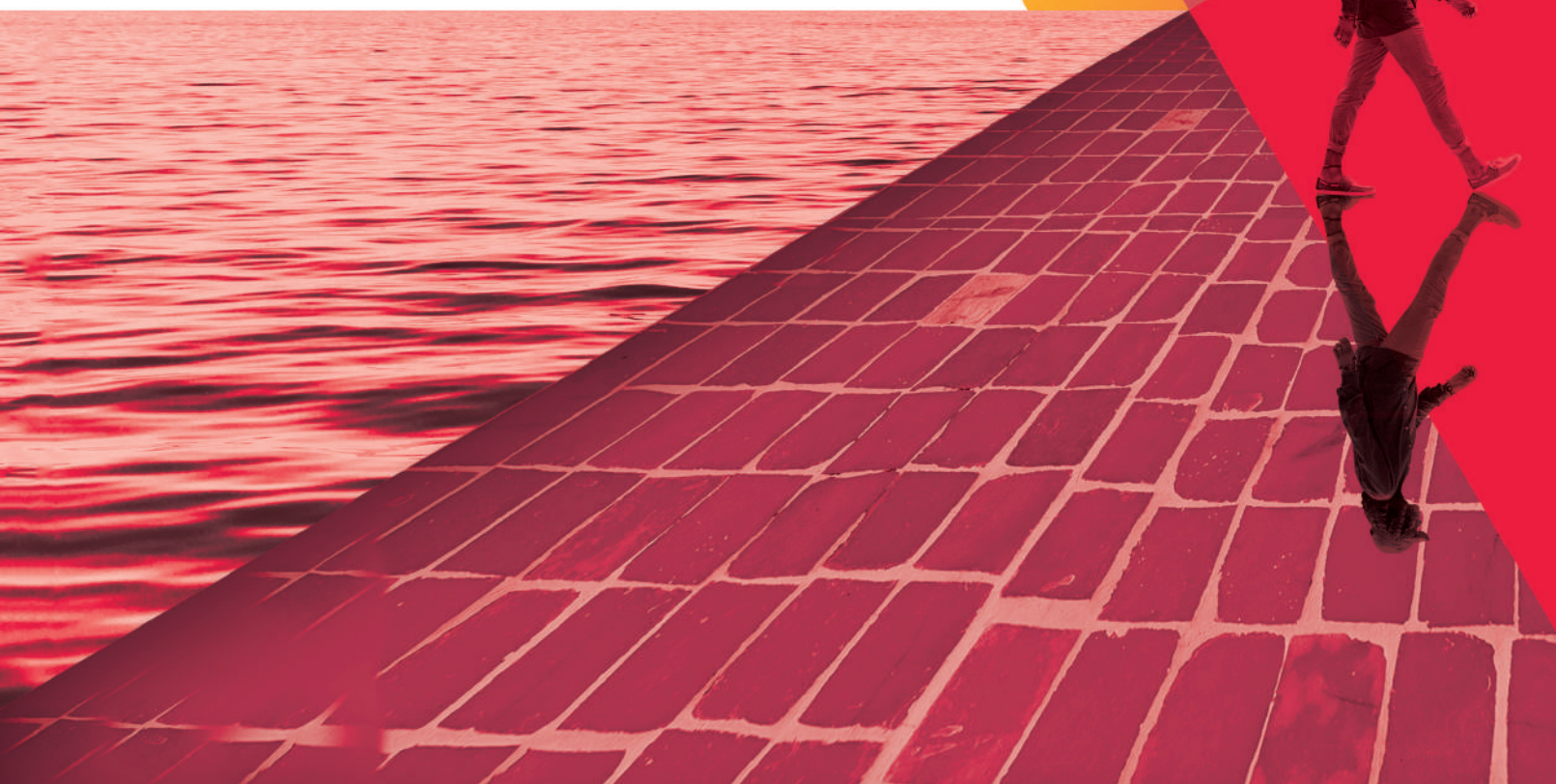
500.000

eura ušteda u nabavci opreme

80.000

eura ušteda u održavanju opreme

Javna uprava

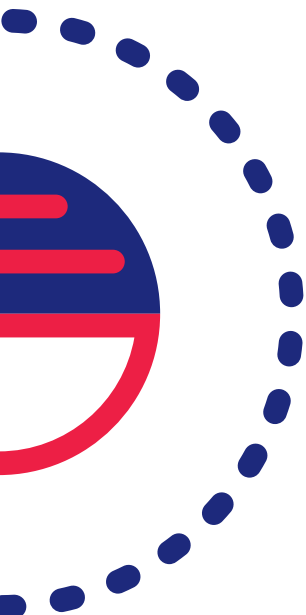

Strategija reforme javne uprave 2022-2026 je odgovor mog tima na to kako primjenu novog tehničkog, organizacionog i uslužnog koncepta vlade i promjenu kulture možemo da primijenimo u praksi i budemo zadovoljni rezultatima.

Znajući da je nosilac kvalitetne javne uprave odgovoran i kompetentan službenik fokus ove Strategije usmjeren je na osnaživanje zaposlenih u javnoj upravi, kroz razvoj potrebnih kompetencija i vještina, ali i standardizaciju službeničkog sistema u javnoj upravi. U fokusu reformskih aktivnosti je veća dostupnost informacija kako bi se olakšao život građanima, posebno kroz stvaranje digitalizovanih usluga i interoperabilnih registara, upotreba tehnologije kroz rad na daljinu, raznolikost i uključivanje svih zainteresovanih strana u rad javne uprave, afirmacija iskazanih potreba građana kroz učešće u javne rasprave, ali i direktni uticaj na rad organa koji ima za cilj razvijanje politika organa na osnovu identifikovanih potreba građana i privrede u direktnoj komunikaciji i saradnji.

Suštinske vrijednosti na kojima se temelji reforma javne uprave su povjerenje, jednakost, nepristrasnost, transpa-

rentnost, profesionalnost, participacija i partnerstvo, odlučivanje na temelju dokaza i odgovorno i efikasno vođenje i upravljanje.

U tom duhu je tekla i njena priprema. Ohrabрили smo sve društvene aktere - od studenata i akademske zajednice, strukovnih organizacija, biznis i ICT zajednice, sindikata, sve do partnera iz Evropske delegacije da zajedno sa nama kreiraju ovu javnu politiku.

Reforma javne uprave jedna je od ključnih politika u pregovaračkom procesu Crne Gore za članstvo u EU. zato je ovaj dokument urađen u skladu sa svim međunarodnim standardima koji podrazumijeva i opšte i posebne ciljeve, aktivnosti i procjenu troškova njene implementacije. Donošenjem Strategije reforme javne uprave 2022-2026 realizovali smo značajnu obavezu, čime smo stvorili preduslove da kod partnera iz Evropske unije apliciramo za snažnu finansijsku podršku za realizaciju reforme javne uprave, vrijednu preko 20 miliona eura.

Da smo kredibilan partner Evropskoj uniji potvrdili smo predanim radom i konkretnim rezultatima u 2021. godini zahvaljujući kojim smo obezbijedili 2,3 miliona eura iz Sektorske budžetske podrške.

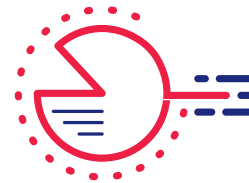
Nijesmo samo strateški planirali, već i radili na konkretnim projektima koji doprinose reformi javne uprave potvrđuje donošenje Dinamičkog plana aktivnosti. Projektno orjentisani timovi uveliko rade na njegovoj implementaciji, pa je tako:

→ Pripremljen je set mjera koji treba da doprinese optimizacije procesa rada i zaposlenih u javnoj upravi, a koji će se raditi u saradnji sa Svjetskom bankom i SIGMOM (mapiranje procesa rada, uvođenje kvaliteta upravljanja u javnom sektoru, uvođenje kadrovskog planiranja za sve zaposlene u javnom sektoru, jedinstvena i interoperabilna evidencija svih zaposlenih u javnom sektoru);

→ Osnovano je Radno tijelo sastavljeno od predstavnika MFSS-MJUDDM-UZK, u cilju pripreme linkovanog Kadrovskog plana i nacрта Budžeta za 2022.g, kako bi se unaprijedile smjernice za izradu KP, kontrolu kvaliteta izrade i usvajanje kadrovskih planova i praćenje realizacije, u cilju optimizacije;

→ U saradnji sa UNDP u toku je uspostavljanje web aplikacije o praćenju broja zaposlenih na centralnom nivou koja je uvezana sa registrom Uprave prihoda, u cilju izgradnje i doprinosa jedinstvene evidencije o broju zaposlenih u javnoj upravi i unapređenju kadrovskog planiranja za narednu godinu. Web aplikacija se koristi za identifikaciju broja zaposlenih na centralnom nivou razvijena, dok će Registar o broju zaposlenih biti interoperabilan sa registrom Uprave prihoda. Realizacija ove aktivnosti biće do kraja septembra mjeseca;

→ Po prvi put objavljeni su Javni pozivi za vršioce dužnosti generalnih direktora i sekretara u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija na način da su jasni kriterijumi za njihov izbor kao i ciljevi koje treba da ostvare na tim pozicijama.

Predano smo radili na kreiranju politika otvorenosti i transparentnosti javne uprave. Novim **Zakonom o slobodnom pristupu informacijama**, koji je dobio pozitivno mišljenje Evropske komisije, promovisaćemo otvorenu, transparentnu javnu upravu koja građanima polaže račune.

Zakon je izmijenjen u cilju bolje komunikacije sa građanima, gdje će podaci od javnog interesa biti dostupni, sa ciljem proaktivnijeg učešća građana u donošenju odluka.

Uz to, proaktivno radimo na stvaranju uslova za njegovu pri-

mjenu. U tom smislu, planirano je osnivanje Savjetodavnog tijela od predstavnika korisnika informacija s jedne strane (NVO, mediji, akademska zajednica, privatni sektor, građani) i organa vlasti s druge strane (najvažnija ministarstva, lokalne uprave, javna tijela) uz predsjedavanje Agencije kao nadzornog organa (a kopredsjedavanje predstavnika MJUDDIM kao nadležnog ministarstva), kao platforma za saradnju, razmjenu iskustava u primjeni Zakona o SPI, davanju smjernica i preporuka za veću otvorenost institucija.

Profesionalizacija uprave kroz unapređenje obuka i mjerenja zadovoljstva zaposlenih

U toku je proces revizije programa obuka, a uz to su raspisani javni pozivi za predavače u prioritetnim oblastima, koji će biti izabrani na osnovu jasno utvrđenih kriterijuma.

Uz navedeno, usvojena je i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama.

Osnovan je **Savjet za upravljanje otvorenim podacima** kako bi se mapirali izazovi u oblasti otvorenih podataka i predlaganje rješenja za iste, unapređuje upravljanja otvorenim podacima, kao i promocija portala otvorenih podataka.

Fokus našeg rada bio je i na sistem lokalne samouprave. Uspostavili smo nadzor nad primjenom propisa na lokalnom nivou iz nadležnosti ovog Ministarstva, a radimo i na pripremi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi koji će biti utvrđen

u I kvartalu 2022. godine. Konkretnim djelovanjem, radnim posjetama opštinama, kontinuiranim dijalogom sa Zajednicom opština uspostavili smo partnerske odnose sa lokalnim samoupravama a sve sa jednim ciljem – da svaki čovjek dobije jednako kvalitetnu uslugu i od centralnih i od lokalnih organa.

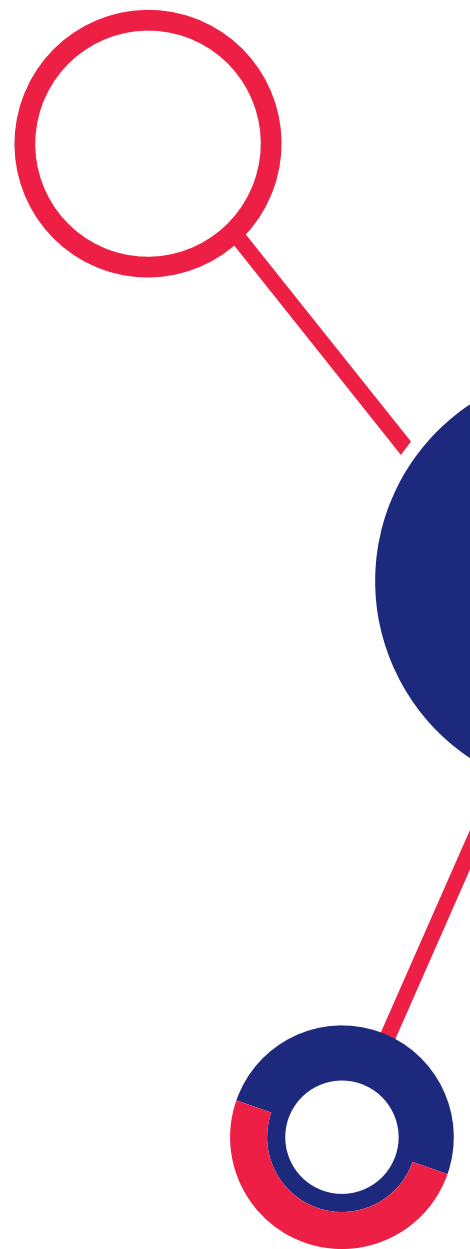
Odjeljenje upravne inspekcije Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija je pojačalo preventivnu nadzornu ulogu kroz saradnju sa državnim i lokalnim organima. Kontrola službeničkih odnosa na centralnom i lokalnom nivou izvršena je na sistemski način, kroz organizovanje redovnih i vanrednih kontrola. Ukupno je bilo preko 250 kontrola službeničkih odnosa i preko 220 kontrola primjene propisa iz drugih oblasti. Kontrola pridržavanja mjera optimizacije izvršena je kod 106 subjekata, a izvršeno je i 185 kontrola prekovremenog rada. Izvršena je i kontrola biračkih spiskova zbog održavanja lokalnih izbora u 5 opština (H.Novi, Nikšić, Cetinje, Petnjica i Mojkovac).

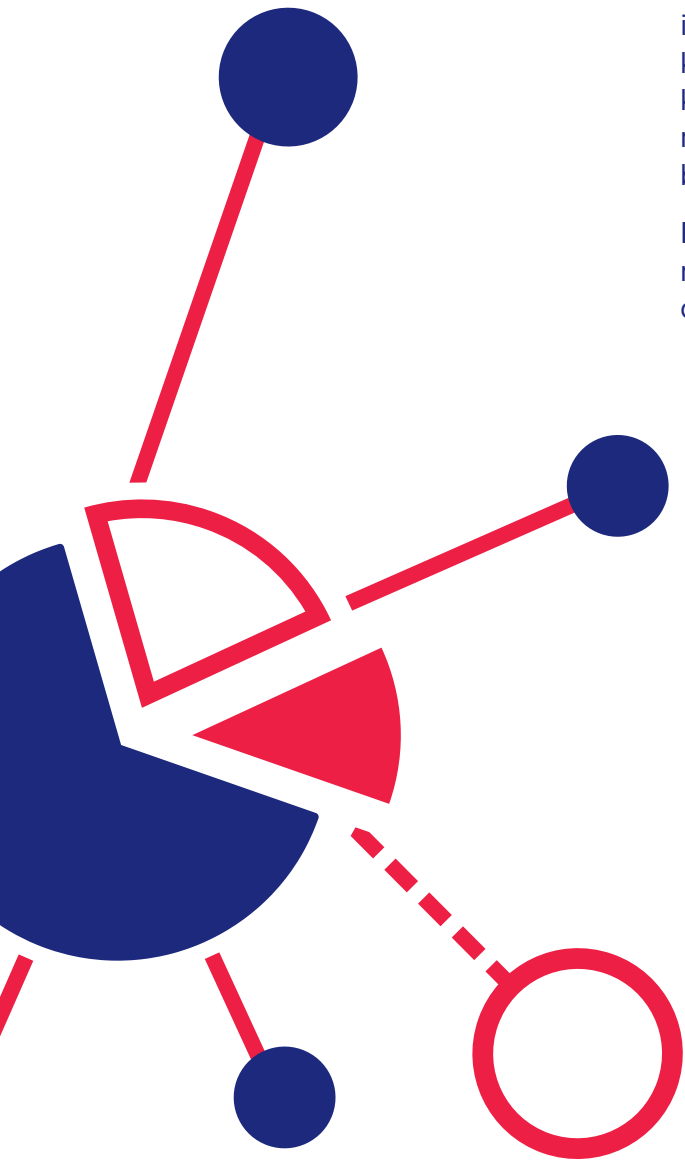
Za kreiranje profesionalne javne uprave od posebne je važnosti djelovanje Uprave za kadrove čije djelovanje je u prethodnom periodu bilo usmjereno na digitalizaciju u oblasti službeničkog sistema i obuka, kao i razvoj profesionalizacije kroz obuke i mjerenje zadovoljstva zaposlenih.

Uz pomoć Uprave za kadrove, po prvi put je kreiran i povezan Centralni Informacioni sistem za obračun zarada za Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, pa sada imamo centralnu isplatu zarada na bazi Centralne kadrovske evidencije za četiri ministarstva, Upravu za kadrove, Sekretarijat za zakonodavstvo i još nekoliko državnih organa i agencija. Ovo je strateški bitno pitanje na kome posebno insistira Evropska unija, te je samim tim ovaj rezultat umnogome značajan.

Po prvi put, djelimični Kadrovski plan koji je pripremila Uprava za kadrove, a Vlada Crne Gore usvojila, rađen je u potpunosti online, koristeći Centralnu kadrovsku evidenciju što je jasan znak da i neke kompleksne procese možemo uspješno digitalizovati.

Unutrašnji procesi u Upravi za kadrove u potpunosti su digitalizovani - uspostavljen eDMS - elektronsko kancelarijsko poslovanje, elektronska blagajna, posebni digitalni alati za

izbor stručnih lica koja učestvuju u selekcionom procesu kandidata na javnim konkursima, izbor predavača na obukama je automatizovan, elektronska evidencija o kandidatima koji nijesu izabrani u postupku, selekcije za eventualna buduća angažovanja.

Razvijena je ILIAS digitalne platforme za elektronsko učenje, koja podrazumijeva sprovođenje obuka u digitalnom obliku i uz primjenu posebnih digitalnih alata.

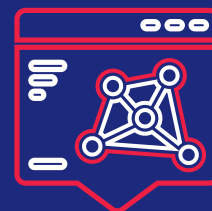
Realizovane *aktivnosti i projekti*

1

Usvojena **Staretegija reforme javne uprave
2022-2026**

2

Utvrđen **Predlog Zakona o slobodnom pristupu
informacijama**

3

Kadrovski plan - Po prvi put, Djelimični Kadrovski plan koji je pripremila Uprava za kadrove, a Vlada Crne Gore usvojila, rađen je u potpunosti online, koristeći Centralnu kadrovsku evidenciju što je jasan znak da i neke kompleksne procese možemo uspješno digitalizovati;

4

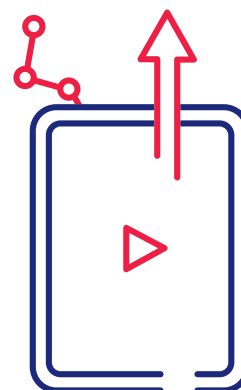
Uspostavljena **ILIAS digitalna platforma za elektronsko učenje**, koja podrazumijeva sprovođenje obuka u digitalnom obliku i uz primjenu posebnih digitalnih alata;

U prethodnom periodu, iz godine u godinu, najviše su se koristili servisi zdravstvenog i obrazovnog sistema, dok na portalu eUprave, pored već tradicionalnog Programa stručnog osposobljavanja i studentskih kredita, kao i servisa za podnošenje zahtjeva o polaganju stručnog ispita za rad u državnim organima, najviše je korišćen servis podnošenja zahtjeva za izvod iz kaznene evidencije koji je namjenjen kako za fizičkim licima, tako i privredi.

Tokom 2021. godine Uprava za inspekcijske poslove predano je radila u cilju obezbjeđivanja zakonitosti rada.

Tokom turističke sezone predmet inspekcijske kontrole bili su hoteli, kupališta, ugostiteljski objekti, trgovinski i zanatski objekti, a kontrolisani su i radni odnosi.

Od ukupno 293 hotela koji su kontrolisani, u 105 su zabilježene nerugalnosti i izrečeno je 42.430,00eura. Kada je riječ o kupalištima od ukupno 500 kupališta (plaža) koje su kontrolisane od strane inspekcije, za 203 su zabilježene neregularnosti za koje su izrečene novane kazne u iznosu od 88.960,00 eura. Nakon intervencije Uprave za inspekcijske poslove od 203 plaže koje su

U turističkoj sezoni izvršeno je

9.304

inspekcijske kontrole

konstatovano

3.098

nepravilnosti

a izrečeno

1.381.100,00

eura novčanih kazni

Zabranjen je rad za

4% objekata

dok je

96% objekata

uvedeno u legalne tokove.

nerugularno poslovale, 162 su uvedene u legalne tokove, dok je za 41 zabranjen rad.

Čak 1.817 ugostiteljskih objekata je kontrolisano za vrijeme turističke sezone, od toga su neregularnosti zabilježene u 279 i izrečeno je 71.400,00 eura. Nakon intervencije Uprave za inspekcijske poslove čak 93% objekata je uvedeno u legalne tokove, dok je za 7% objekata zabranjen rad.

Od ukupno 3.480 trgovinskih i zanatskih objekata koji su kontrolisani 1.231 objekat je bio neregularan, a izrečeno je 396.060,00 eura novčanih kazni, Od 1231 trgovinskih odnosno zanatskih objekata kod kojih su zabilježene nerugularnosti čak 99% je uvedeno u legalne tokove, dok je za svega 1%, odnosno 11 objekata zabranjen rad,

Kada je riječ o radnim odnosima, od ukupno 17.000 zaposlenih lica čiji je radni odnos kontrolisan, 399 bilo je nelegalno zaposleno i izrečeno je 254.310,00 eura novčanih kazni. Od 399 nelegalno zaposlenih lica za 53 lica je regulisan radno pravni odnos, dok je za 346 lica za koja nijesu korigovane nepravilnosti zabranjen rad.

Nevladine organizacije

!MPACT

Nevladine organizacije

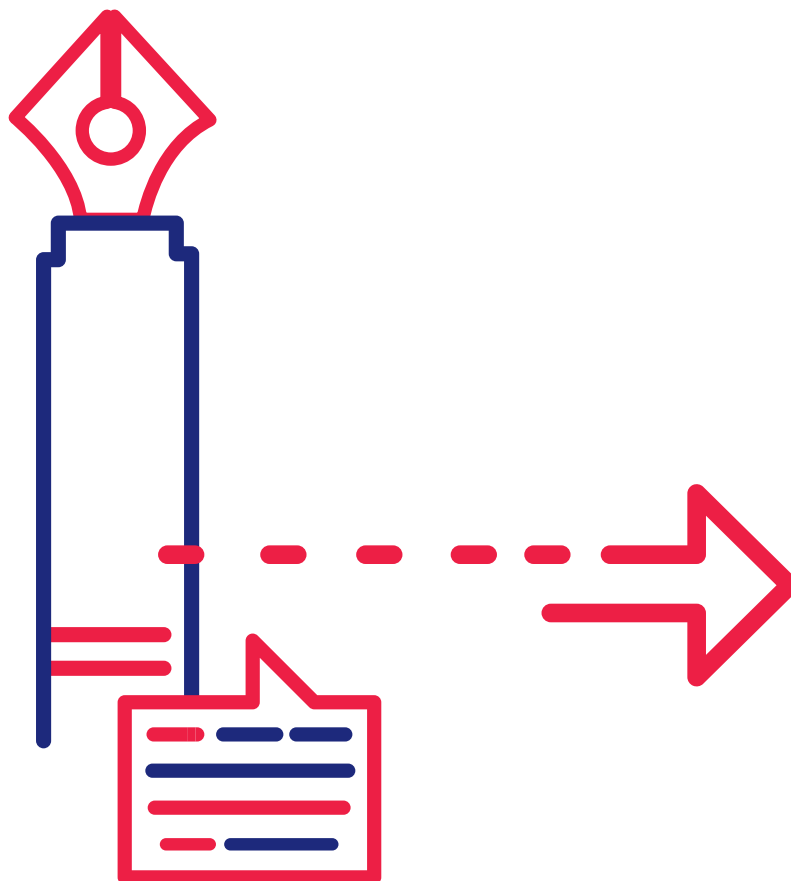
Osnovna karakteristika svakog savremenog i demokratskog društva jeste razvijeno civilno društvo, što je snažno utemeljeno na razvijenoj participativnoj demokratiji.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija snažno je posvećeno konceptu participativne demokracije i razvoju civilnog društva koje podrazumijeva uključivanje građana i NVO u društvene i političke procese. Takođe, posvećeni smo snažnijem građenju partnerskih odnosa sa NVO sektorom, većoj transparentnosti, međusobnoj informisanosti i inkluzivnosti.

Ministarstvo će i u buduću raditi na unapređenju podsticajnog okruženja za djelovanje NVO, i u tom kontekstu predstavnike NVO vidimo kao snažne partnere u kreiranju boljeg i naprednijeg društva uopšte.

Realizovali smo skoro milijon eura podrške nevladinim organizacijama za kofinansiranje projekata EU

Realizovane *aktivnosti i projekti*

1

Proces kofinansiranja projekata i programa nevladinih organizacija podržanih iz fondova Evropske unije za 2021. godinu je realizovan. Na javnom pozivu, koji je bio otvoren od 6. jula 2021. godine, raspodijeljen je cjelokupan iznos sredstava, planiran Zakonom o budžetu za 2021. godinu za ove namjene, u iznosu od 928.301,25 EUR.

2

Vlada je usvojila Odluku o utvrđivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevlaidnih organizacija u 2021. godini, čija realizacija je u toku.

3

U toku je priprema Odluke o određivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevlaidnih organizacija u 2022. godine.

4

Usvojen je Izvještaj o finansiranim projektima u skladu sa Zakonom o NVO u 2020. godinu.

5

U toku 2021. godine, sprovedena su tri javna poziva za utvrđivanje Liste nezavisnih procjenjivača za 2021. godinu, a takođe, okončan je i javni poziv i utvrđena Lista nezavisnih procjenjivača za 2022. godinu.

6

U toku 2021. godine, izmijenjena je Odluka o Savjetu za saradnju organa državne uprave i NVO i održana jedna sjednica ovog tijela.

7

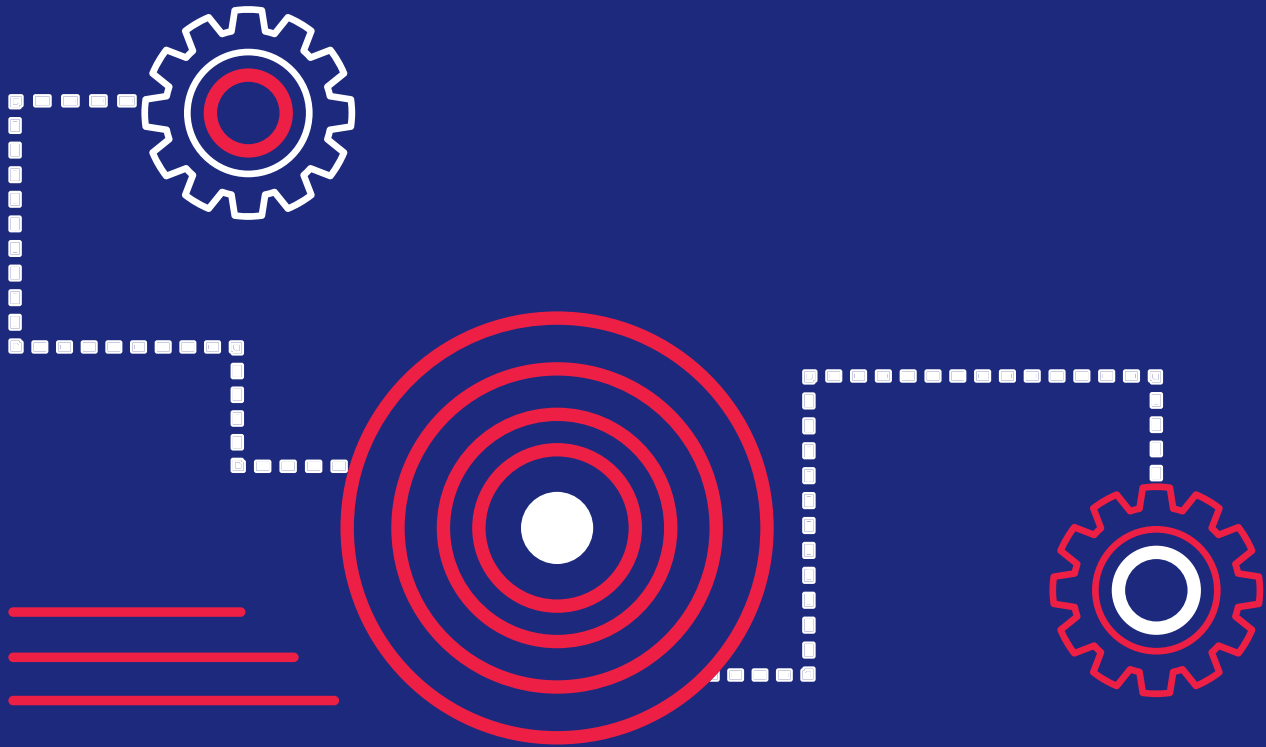
U pripremi je nova Odluka o Savjetu za saradnju organa državne uprave i NVO, iz razloga jer je u međuvremenu ovom tijelu istekao trogodišnji mandat.

8

Ministarstvo kontinuirano pruža podršku organima državne uprave i NVO u svim pitanjima međusektorske saradnje.

9

U toku je realizacija projekta: „Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unaprijeđenju saradnje sa civilnim društvom“ koji finansira DEU, a sprovodi SOFRECO. Cilj projekta je pružanje ekspertske podrške u procesu jačanja kapaciteta organa državne uprave za efikasnije savjetovanje i saradnju sa organizacijama civilnog društva. U okviru navedenog planirana je podrška kreiranju i sprovođenju normativnog i strateškog okvira za djelovanje NVO, unapređenje uloge Savjeta za saradnju organa državne uprave i NVO kao i podrška u realizaciji postupaka finansiranja projekata i programa NVO.

Mediji i društvo

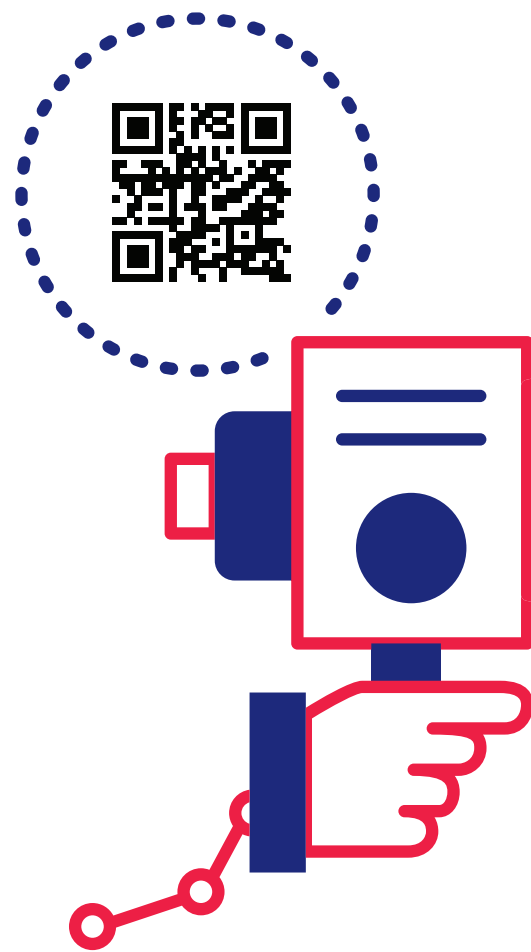

Podrška medijima

U 2021. godini podržana su 22 medijska projekta za kreiranje edukativno informativnih sadržaja o procesu vakcinacije protiv koronavirusa.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, po osnovu sprovedenog Javnog konkursa za dodjelu budžetskih sredstava za kreiranje informativnih i edukativnih sadržaja u dnevnim štampanim medijima i na internetskim publikacijama u vezi sa procesom vakcinacije protiv koronavirusa i epidemiološkim mjerama u 2021, potpisani ugovori sa korisnicima sredstava –predstavnicima četiri štampana medija (Pobjeda, Dan, Vijesti, Dnevne novine) i osamnaest internetskih publikacija (CDM, portal Vijesti, portal Pobjeda, portal Analitika, portal Antena M, portal FOS Media, informativna agencija Mina, portal Standard, Kolektiv.me, Montenegro magazin, portal Onogošt, BarInfo, portal TV Teuta, Caffe Montenegro, portal Titograd, portal Kodex.me, Radio Televizija Budva, PV portal). Ukupan iznos opredijeljenih budžetskih sredstava je 150.000 eura, od čega 120.000 eura za štampane medije i 30.000 eura za internetske publikacije.

Realizovali smo i najvažniju zakonsku obavezu u pogledu podrške medijima. Usvajanjem Pravilnika o Fondu za medijski pluralizam stvorili smo nedostajuće formalno pravne pretpostavke za njegovu realizaciju, nakon čega smo spro-

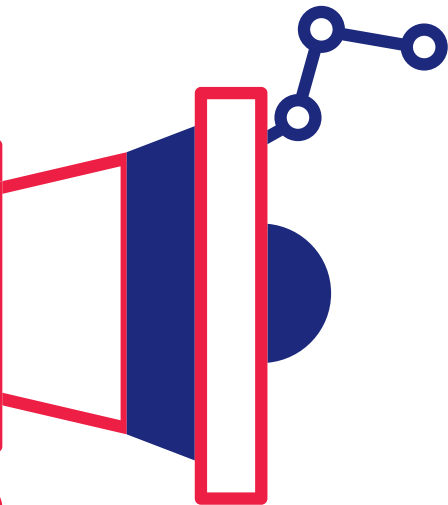

veli postupak raspodjele sredstava objavljivanjem javnog poziva na koji se prijavilo 36 medija, 3 dnevna štampana medija, 1 nedeljnik i 32 internetske publikacije. Na predlog Nezavisne komisije, donijeta je Odluka o raspodjeli sredstava i potpisani su ugovori sa korisnicima.

Vlada je, na predlog Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija i Ministarstva ekonomskog razvoja, donijela Odluku da se u sklopu programa državne pomoći 2018- 2022. komercijalnim i lokalnim radio i TV emiterima za plaćanje usluga Radio-difuznog centra odobri pomoć i onim emiterima koji nijesu uredno izmirili obaveze iz 2020. godine prema RDC-u.

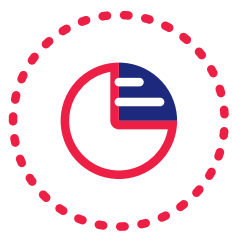
Prema izvještajima Radio-difuznog centra, suma planiranog iznosa državne pomoći za 34 radio i TV emitera koji su izmirili svoje obaveze za 2020. godinu je 346.991,45 eura, a iznos planirane pomoći za 14 emitera koji nisu izvršili plaćanja ugovorenih obaveza prema RDC-u za prethodnu godinu je 39,697.84 eura. Nezavisnost regulatora i njegov kapacitet za primjenu *acquis* čine završna mjerila za privremeno zatvaranje Poglavlja 10.

Uz to, radi zaštite medijskog pluralizma, kroz institut Evidencije medija koju vodi Ministarstvo javne uprave digitalnog društva i medija, predviđena je transparentnost u pogledu relevantnih podataka o medijskom vlasništvu, organizaciji i finansiranju medija koji posluju na crnogorskom tržištu. U daljem cilju transparentnosti vođenja Evidencije medija u narednom periodu, obezbijediće se online platforma, koja će biti javno dostupna na web sajtu Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija.

Kontinuirani medijski dijalog

Ministarstvo je pokrenulo Kontinuirani dijalog sa medijima, na osnovu kojeg se otpočelo sa izradom „Banke potreba“ koja će predstavljati dokument potreba svih medija u Crnoj Gori i koja će biti od izuzetnog značaja u cilju definisanja najboljih zakonskih rješenja i mogućih partnerstava sa svim institucijama, uz dobijanja najboljeg rješenja za prepoznate izazove sa kojima se svi mediji u Crnoj Gori susreću. Kroz ovaj proces, kroz 30 sastanaka susreli smo se sa 69 nacionalnih i lokalnih medija svih formata i medijskih organizacija od kojih smo dobili ogroman broj predloga i preko 200 sugestija koje će biti implementirane kako prilikom reforme medijskog zakonodavstva tako i za izradu Medijske strategije.

Realizovane aktivnosti i projekti

1

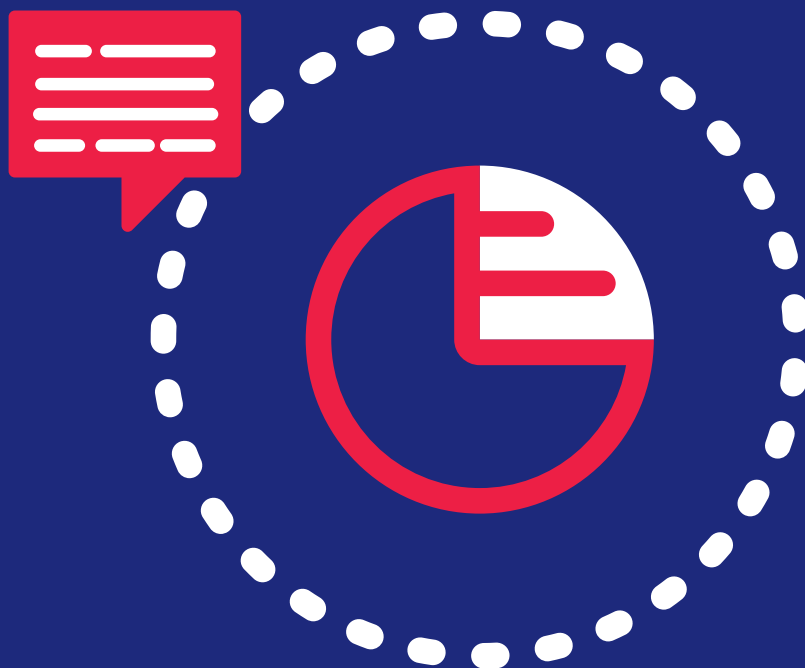
Raspodjela sredstava iz **Fonda za podsticanje medijskog pluralizma i raznovrsnosti medija** započela je u decembru 2021. godine na način što Fond raspolaže sa finansijskim sredstvima na nivou od 860.093,95 eura, od čega 60% pripada Savjetu regulatora za audiovizuelne medijske usluge, dok 40% sredstava pripada Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija za finansiranje štampanih medija i internet publikacija..

2

Ministarstvo je pokrenulo **Kontinuirani dijalog sa medijima**, na osnovu kojeg se otpočelo sa izradom „Banke potreba“ koja će predstavljati dokument potreba svih medija u Crnoj Gori i koja će biti od izuzetnog značaja u cilju definisanja najboljih zakonskih rješenja i mogućih partnerstava sa svim institucijama, uz dobijanja najboljeg rješenja za prepoznate izazove sa kojima se svi mediji u Crnoj Gori susreću. Kroz ovaj proces, kroz 30 sastanaka susreli smo se sa 69 nacionalnih i lokalnih medija svih formata i medijskih organizacija od kojih smo dobili ogroman broj predloga i preko 200 sugestija koje će biti implementirane kako prilikom reforme medijskog zakonodavstva tako i za izradu Medijske strategije;

3

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija sprovelo je javni konkurs kroz koji je podržano **22 medijska projekta** za kreiranje edukativno informativnih sadržaja o procesu vakcinacije protiv koronavirusa.

Dijalog sa Evropskom unijom

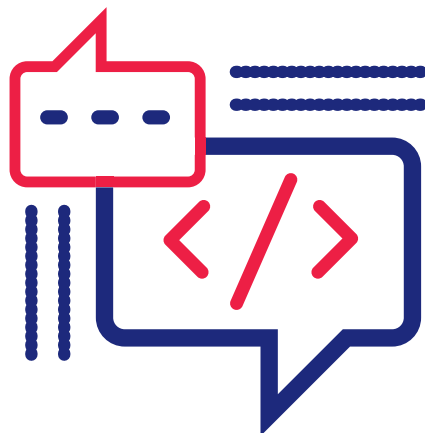

IMPACT

Dijalog sa EU

Reforma javne uprave prepoznata je kao jedan od tri ključna stuba u procesu integracija Crne Gore u EU. **Posebna grupa za reformu javne uprave** formirane između Evropske komisije i Crne Gore dio je strukture za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, i kao takva, pokazala se izuzetno efikasnim mehanizmom za unapređenje kvaliteta javnih usluga u Crnoj Gori. Tokom protekle godine organizovana su dva sastanka Posebne grupe za reformu javne uprave na kojima je razmatran napredak u oblasti novog strateškog okvira reforme javne uprave, profesionalizacije javne uprave, procesa zapošljavanja po zaslugama, optimizacije javne uprave, razvoja i koordinacije javnih politika, slobodnog pristupa informacijama, primjene Zakona o državnoj upravi kao i pružanju usluga.

IMPACT

Umjesto zaključka

Slušam vas i sa svojim timom želim da pomognem u rješavanju problema koji opterećuju crnogorsko društvo, bez obzira da li su direktno dio odgovornosti ministarstva kojim upravljam.

Javna uprava, digitalizacija i mediji, ali i pitanja poštovanja ljudskih prava, posebno osoba sa invaliditetom, manjina, LGBTQ zajednice, bolje zastupljenosti mladih i žena u javnom životu, kao i napadi na njih u javnom prostoru, obrazovanje, teme su sa puno izazova, a u okviru kojih želim dati svoj doprinos.

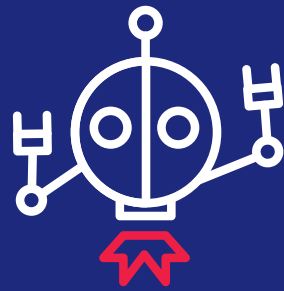
U proteklih godinu dana učestvovala sam na preko 100 javnih događaja, lokalnih i međunarodnih, koje su organizovale nevladine i vladine organizacije. Slušala sam i puno učila od vas, gradila neraskidive odnose.

Ostajem otvorena za sve korisne ideje i izazove, koje Crnu Goru mogu učiniti boljim mjestom za život.

Sa empatijom i skromnošću,

Tamara Srzentić

MINISTARKA JAVNE UPRAVE,
DIGITALNOG DRUŠTVA I MEDIJA

WMM

PA

OMI

